

Paweł Mazur

Sprawozdanie z konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia Adwokatury w San Francisco

---

Palestra 48/11-12(551-552), 233-235

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Obie strony będą według potrzeby wzajemnie konsultowały, wspólnie przygotowywały i starały się wprowadzać w życie swoje stanowiska zgłaszane w organizacjach międzynarodowych (szczególnie adwokackich) w interesie zachowania jakości i stabilności stanu adwokackiego.

W Pradze, dnia 10 września 2003

za Naczelną Radę Adwokacką
Stanisław Rymar

za Czeską Izbę Adwokacką
Stanislav Balík

Opracowała: *adw. Ewa Stawicka*

Sprawozdanie z konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia Adwokatury w San Francisco

International Bar Association z siedzibą w Londynie jest największą organizacją prawniczą na świecie, zrzeszającą ponad 16 000 indywidualnych członków i 192 korporacje zawodowe¹. Nic zatem dziwnego, że ogólne konferencje IBA, w których udział bierze ponad 3 000 prawników z wszystkich zakątków świata, są zawsze doniosłym i szeroko komentowanym wydarzeniem.

W 2003 roku wszystkie 3 Sekcje IBA (Business Law, Legal Practice, Energy&Natural Resources Law) spotkały się w dniach 14–19 września w San Francisco. Pierwszym punktem konferencji było – jak zazwyczaj – uroczyste otwarcie. Budynek The Concourse nie przypomina niestety Opery Paryskiej, w której kilka lat temu rozpoczynała się konferencja IBA, a tamto otwarcie i następująca po nim uczta kulinarna wspomnianie są do dzisiaj z rozrzewnieniem przez uczestników kolejnych imprez. Jazz Band i kalifornijskie wino poprawiły jednak nastrój na tyle skutecznie, że wystrój wnętrz i jakość serwowanych potraw zeszyły na dalszy plan.

Od rana następnego dnia rozpoczęła się merytoryczna część konferencji. 60 komitetów tematycznych przygotowało przeszło 120 sesji dotyczących różnorodnych aspektów stosowania prawa i wykonywania zawodów prawniczych. Tak bogaty program wymagał od uczestników starannego planowania i dokonywania nieuchronnych wyborów między konkurencyjnymi wykładami. Przytoczenie samych tylko tematów przekraczałoby ramy niniejszego sprawozdania, dlatego też dalsza relacja stanowić będzie subiektywny komentarz niżej podpisanego do tej części obrad, w której zdołał sam wziąć udział.

ADR (Alternative Dispute Resolutions) stało się istotnym sposobem rozwiązywania sporów, przeciwwagą i uzupełnieniem dla procesów sądowych i arbitrażowych. Jak i na którym etapie edukacji prawniczej uczyć techniki mediacji? Jakie różnice w podejściu do alterna-

¹ Więcej o International Bar Association dowiedzieć się można odwiedzając stronę internetową www.ibanet.org

tywnych metod rozwiązywania konfliktów występują pomiędzy różnymi jurysdykcjami? Te i szereg innych pytań stawiali sobie wybitni praktycy i profesorowie podczas całodzienniej sesji poświęconej temu zagadnieniu. Wydaje się, że odpowiedzią dla polskiej palestry jest konieczność pilnego włączenia tematu ADR do programu szkolenia aplikantów, gdyż dotychczasowe próby jego przybliżenia należy uznać za niewystarczające.

Przystąpienie nowych członków do Unii Europejskiej nie wydaje się być przedmiotem szczególnego zainteresowania w USA. Z tej przyczyny sesja poświęcona wpływowi rozszerzenia Unii na przemysł turystyczny i strategię działania biur podróży zgromadziła wyłącznie prawników europejskich. Prezentacje dotyczyły zagadnień wpływu dyrektyw na sposób funkcjonowania tego sektora, sposobu przygotowań tak członków UE, jak i państw przystępujących do nowych możliwości i wyzwań, działania zrzeszeń biur turystycznych. Głośne przypadki bankructw biur podróży wywołały interesującą dyskusję na temat sposobów ochrony konsumenta, wysokości i rodzajów obowiązkowych ubezpieczeń i ich wpływu na ceny wycieczek. Przytoczony przez jednego z mówców przykład konfliktu między Wielką Brytanią a Francją na tle odmowy uznawania uprawnień instruktora narciarskiego dał asumpt do wymiany poglądów dotyczących skuteczności regulacji unijnych i praktycznych problemów w ich implementacji.

Wykorzystanie ubezpieczeń w transakcjach M&A było tematem połączonych obrad komitetów G (Business Organisations) i H (Insurance Law). Mówcy koncentrowali się na sytuacjach w których proces *due diligence* prowadzi do ujawnienia elementu niepewności co do prawnych, podatkowych lub ekonomicznych konsekwencji przejęcia, przy czym stan tej niepewności nie może być usunięty w drodze wzajemnych negocjacji stron. W takim momencie jedynym rozwiązaniem dla sfinalizowania transakcji bywa jej ubezpieczenie. Eksperci przedstawiali sposób współdziałania brokerów i prawników, rodzaje, zakres i koszt polisy, uświadamiając nam, jak wciąż ubogi i zmonopolizowany jest rynek usług ubezpieczeniowych w Polsce.

Kolejny dzień rozpoczął ponownie temat fuzji, tym razem jednak poświęcony wyłącznie łączeniu się firm prawniczych. Chwytny tytuł: „From the first glance to the last dance” (Od pierwszego spojrzenia do ostatniego tańca) okazał się zapowiedzią niezwykle ciekawych prezentacji przedstawionych przez wspólników dużych kancelarii amerykańskich i europejskich, które bądź przeszły etap połączeń, bądź też wycofały się z tego zamiaru. Zjawisko globalizacji firm prawniczych nakazuje z uwagą śledzić proces zmian w modelu świadczenia usług adwokackich, zwłaszcza w zakresie prawa gospodarczego. Przykład Niemiec, lub nawet Belgii wskazuje, że za kilka lat ekspansja międzynarodowych firm prawniczych, zwłaszcza z kręgu systemu anglosaskiego, może zaowocować propozycjami przejęć polskich renomowanych kancelarii. Mówcy dzielili się doświadczeniami w zarządzaniu firmą, identyfikacji jej celów i strategii, analizie zalet i wad ewentualnego połączenia, korzystaniu z usług zewnętrznych ekspertów, wprowadzaniu ujednoczonych systemów prowadzenia biur w ramach połączonej firmy.

Oprócz 3 podstawowych sekcji w ramach IBA działają grupy regionalne. Jedną z nich jest Eastern European Forum, któremu w tym roku współprzewodniczy adwokat Tomasz Wardyński. W San Francisco EEF zaprezentowało interesujący i bogaty program obejmujący zagadnienia: wpływu rozszerzenia Unii na kształt środowiska prawniczego, prawa konkurencji, wykonalności orzeczeń arbitrażowych, odszkodowań dla inwestorów za działania władz państwowych.

Żywą debatę w czasie konferencji wywołały zmiany w ustawodawstwie USA związane z

---

wprowadzeniem Sarbanes-Oxley Act. Akt ten będąc próbą odpowiedzi na skandale finansowe, w tym przede wszystkim na upadek firmy Enron, w opinii środowisk prawniczych stanowi zagrożenie dla tajemnicy zawodowej. Podobnie oceniano skutki wprowadzenia drugiej Dyrektywy UE dotyczącej prania brudnych pieniędzy. Relacja adwokat – klient i bezwzględna ochrona wszystkich wiadomości uzyskanych w ramach tej relacji jako fundamentu świadczenia usług prawniczych okazuje się wartością uniwersalną, tak bardzo na czasie u nas wobec ostatnich prób osłabienia tej zasady w stosunku do kolegów z korporacji radcowskiej².

Przedstawiając niniejszą relację nie sposób pominąć licznych przyjęć organizowanych przez IBA lub firmy prawnicze, podczas których była okazja do mniej oficjalnych dyskusji i nawiązania kontaktów z prawnikami z innych krajów. Doświadczenie uczy, że to właśnie ta część konferencji jest nie tylko najprzyjemniejsza, ale często owocuje przyszłą współpracą zawodową. San Francisco nie było w tej mierze wyjątkiem, a koloryt i klimat tego „najbardziej europejskiego” z amerykańskich miast sprawiły, że wszyscy uczestnicy, w tym skromna 9 osobowa reprezentacja z Polski, nie będą mogli uznać czasu tu spędzonego za stracony.

Paweł Mazur

---

² Mowa to o zarzutach utrudniania śledztwa postawionych radcom prawnym Optimusa, którzy odmówili zeznań zasłaniając się tajemnicą zawodową.